

Лабораторія
Електронної
Демократії

ДАЙДЖЕСТ

Липень 2017

ПОДІЇ

НОВИНИ

ЕКСПЕРТНА
ДУМКА

ЕКСПЕРТНІ
МАТЕРІАЛИ

Е-ІНСТРУ-
МЕНТИ

КРАЦІ
ПРАКТИКИ

АНОНСИ
ПОДІЙ

Контакти для зворотнього зв'язку:

info@pard.org.ua

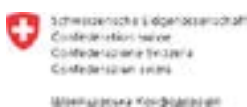

Наша сторінка у ФБ

Наш канал на Youtube

Дайджест розроблено ГО «Подільська агенція регіонального розвитку» та ГО «Комунікація змін» у рамках проекту «Лабораторія електронної демократії» за підтримки Швейцарсько-української програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» та Фонду Чарльза Стюарта Мотта.

PARD
Podolian Agency for
Regional Development

Комунікація
Змін

ПОДІЇ

Tallinn e-Governance Conference 2017

30 - 31 травня у Таллінні, Естонія відбулася [міжнародна конференція на тему електронного врядування](#). Конференція проводиться щороку, її організатором є Естонська Академія е-Врядування EGA. Захід був присвячений темі розвитку Перший день був присвячений питанню міжнародної співпраці у розбудові національної експертизи е-врядування. Запрошеними гостями виступили Президент Естонії Керсті Кальюлайд, а також чільні представники об'єднань країн Африканського та Карибського регіонів.

[Офіційний звіт конференції \(англійською мовою\)](#)

Тренінг для держсекретарів міністерств з питання потенціалу розвитку відкритих даних

07 липня в рамках проекту [TAPAS Project/Прозорість та підзвітність у держуправлінні та послугах](#) відбувся тренінг для держсекретарів міністерств з відкритих даних, щоб пояснити, наскільки важливою є ця тема для економічного зростання, наскільки правильне використання відкритих даних може змінити розвиток галузі і країни в цілому. Тренінг вів британський експерт Річард Стирлінг з [Open Data Institute](#), який є генеральним директором консалтингової фірми [Oxford Insights](#). Річард вів розробку і впровадження політики відкритих даних у Великобританії, брав участь у створенні [What Works Network](#), працював в Стратегічній групі при Прем'єр-міністрові та Королівському Казначействі Великобританії.

Семинар організований [Державне агентство з питань електронного урядування України](#) за участі проекту USAID/UK aid та Фонду Євразія «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах» у партнерстві з [Фондом Східна Європа](#).

[Детальніше про захід](#)

Дискусія «From E-Estonia to E-Ukraine: Як побудувати цифрове

21 липня [ЦеГрІн](#) та [Фонд Фрідріха Науманна](#) провели дискусію про розбудову цифрового суспільства на прикладі Естонії та України. Експерти з обох країн говорили про: успіх Естонії в електронному урядуванні та можливості і перепони у створенні Е-України; залученість українців до використання е-інструментів з метою контролю влади; готовність місцевих політиків до впровадження інструментів е-демократії; актуальні е-технології та використання е-інструментів у взаємодії бізнесу та влади.

В дискусії взяли участь: [Victor Guzun](#), викладач Таллінського технологічного університету, консультант з міжнародних зв'язків; Тармо Віллемс, власник естонської компанії «Energreen»; [Serhiy Loboiko](#), голова Центру Розвитку Інновацій НаУКМА.

Модератором була Вікторія Подгорна, виконавчий директор ГО «Громадська рада Smart City», експерт Реанімаційного Пакету Реформ, Київ.

[Детальніше про захід](#)

НОВИНИ

Підписання Меморандуму про співпрацю EGAP з Національним агентством України з питань державної служби

10 липня в рамках реалізації швейцарсько-української програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP) Фонд Східна Європа та Державне агентство з питань електронного урядування України підписали меморандум про співпрацю з Національним агентством України з питань державної служби. Партнери будуть працювати над такими ключовими освітніми напрямками роботи, як: впровадження професійних програм з підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування у сфері е-урядування та е-демократії; навчання та сертифікація щонайменше 400 державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування на базі центрів підвищення кваліфікації; розробка ІТ-платформ для відбору та навчання держслужбовців, а також впровадження дистанційного курсу з навчання е-урядуванню та е-демократії.

Партнери вже провели спільне навчання для держсекретарів, про яке детальніше можна прочитати вище.

[Інформація про подію](#)

Серія вебінарів про корупцію

Протягом липня – вересня Лабораторія Електронної Демократії проводить цикл вебінарів «Understanding Corruption». Автором та лектором навчального циклу є волонтер Корпусу Миру, експерт з питань економічного розвитку територій, Ерік Браунстайн. Цикл складається з 14 тем, з яких лектор вже озвучив проблему визначення корупції, її виміру і впливу на різні типи державного управління. У серпні Ерік Браунстайн сфокусується на питаннях корупції в культурі, банківій та юридичній системах.

Зареєструватися та прослухати вебінари можна за [посиланням](#)

Результати відбору Open Data Challenge

9 липня завершився відбір на інкубацію проектів [Open Data Challenge](#). Це вже не перший проект для підтримки стартапів – за останні два роки [«1991 Open Data Incubator»](#) допомогли 50 проектам залучити 10 млн. гривень інвестицій. Ідея конкурсу була узятя з британського формату, щоправда, в українській версії відкриті дані мають не лише стимулювати інновації, але й підвищити громадський контроль над владою і зробити державне управління ефективнішим. Український Open Data Challenge більше уваги приділяє бізнес-складовій: як залучити інвестиції, організувати роботу й зробити проект фінансово самостійним. Медіа-портал [texty.org.ua](#) подає список фіналістів, які представили дуже різноманітні проекти від он-лайн реєстру судових рішень до пошуку вільної ділянки на кладовищі.

Почитати більше і слідкувати далі за розвитком фіналістів конкурсу можна за [посиланням](#)

Google інвестує у створення алгоритму для написання новин

Як ми писали у [травневому дайджесті](#), велика увага світових компаній прикута до підвищення якості журналістики та зменшення кількості фейкових новин. Саме тому, проект Google Digital News Initiative вкладе 706 тисяч євро у розробку системи штучного інтелекту, яка створюватиме новини для ЗМІ у Великобританії та Ірландії. Журналісти шукатимуть інформацію у відкритих джерелах і складатимуть докладні шаблони для таких тематик, як кримінал, здоров'я і робота. Система в свою чергу буде створювати кілька версій новини й автоматично генеруватиме графіку, відео і зображення для додавання в публікацію. Планується, що система щомісяця створюватиме до 30 тисяч новин. Проект отримав назву Radar (Reporters And Data And Robots - MS) - «Репортери, дані й роботи». Запуск Radar планується на початку 2018 року. «Професійні журналісти далі будуть у цьому життєвому процесі, але Radar змусить штучний інтелект поступово збільшити об'єм локальних історій до такої кількості, яку було б неможливо виписати вручну», - розповів у [інтерв'ю BBC](#) головний редактор Press Association Пітер Кліфтон.

[Детальніше за посиланням](#)

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Олександр Риженко про диджиталізацію української економіки

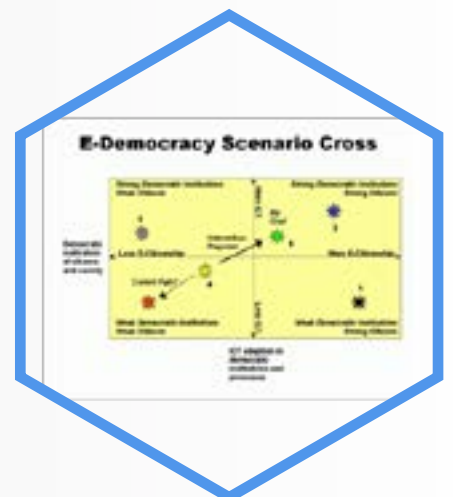
Інтернет-видання Na Chasi розмістило [інтерв'ю](#) із Олександром Риженком, Головою [Державного агентства з питань електронного урядування України](#). За словами Олександра Риженка, економіка України зростає, але її подальший розвиток уповні залежить від вміння пристосовуватися до сучасних потреб й умов ринку, серед яких на першому місці – цифровізація. Е-інструментів для бізнесу в Україні вже досить багато (ми писали про використання блокчейн технологій у торгах SETAM у червневому дайджесті, про сервіси на основі відкритих даних у [квітневому дайджесті](#)), і наразі головне – навчити людей ними користуватися та довіряти їм. Зі сторони держави ж потрібне запровадження принципу Digital by Default коли уся документація дублюється та може бути використана у електронному варіанті (цей принцип успішно діє в [Уряді Південної Австралії](#)). Зрештою, «цифрова економіка має створити нам 1,5-2 млн нових робочих місць та перекваліфікувати орієнтовно ще 1,5-2 млн громадян», - підсумовує Олександр Риженко.

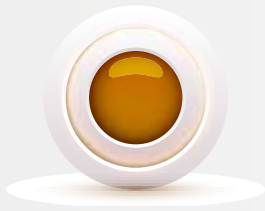
[Повний текст інтерв'ю](#)

Стівен Кліфт про 50-річний план для е-демократії

Один із засновників [e-democracy.org](#), спеціаліст з питань електронного залучення, технологій відкритого уряду та експерт електронних стратегій [Стівен Кліфт](#) презентував [матеріал](#), присвячений питанню майбутнього світової е-демократії. У своїй статті автор пропонує футурологічний погляд на те, як розвиватиметься електронна демократія до 2040 року. [Стівен Кліфт](#) базує свої висновки на тенденціях, які характеризують е-демократію з 1994 року, серед яких вдалі практики е-урядування, популярність соціальних мереж, е-інструменти для жителів міст та розвиток електронного бізнесу. Головним питанням для автора є розширення можливостей електронної демократії як логічного продовження традиційної демократії.

[Повний текст статті \(англійською мовою\)](#)

ЕКСПЕРТНІ МАТЕРІАЛИ

Матеріали про відкриті дані: навчальний ролик для міст та гайд для авторів проектів

Дві професійні команди - [Ініціатива «Дані міст»](#) та [1991 OPEN DATA INCUBATOR](#) – пропонують допомогу людям та структурам, зацікавленим розібратися у тому, навіщо потрібні і як працюють відкриті дані. Ініціатива «Дані міст» створила [відеоролик](#), який розповідає про переваги політики відкритих даних для українських міст. Ролик було створено у відповідь на потребу, яка виявилась у ході двох досліджень ситуації з відкритими даними в українських обласних центрах. Дослідження проводила Громадянська мережа ОПОРА спільно з TechSoup протягом 2016 року. Після проведених опитувань та інтерв'ю стало очевидно, що міська влада не до кінця розуміє, навіщо публікувати набори відкритих даних. Тому команда «Даних міст» створила коротку соціальну рекламу, яка відповідає на найпоширеніші запитання.

1991 OPEN DATA INCUBATOR створили гайд з використання відкритих даних для громадських організацій та бізнесу: «Як створити проект на основі відкритих даних та отримати фінансування. Покрокова інструкція». [Інструкція](#) складається з кількох кроків, які дозволяють дізнатися, що таке відкриті дані, де їх знайти, як підсилити свій проект та отримати фінансування.

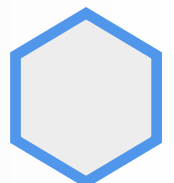
Обідні лекції від Британського Інституту Відкритих Даних

Британська неурядова організація [Open Data Institute](#), яка займається поширенням знання та підсиленням навичок використання відкритих даних, започаткувала серію навчальних онлайн лекцій.

Кожної п'ятниці та середи з 13.00 до 14.00 за британським часом експерти Інституту читають лекції на різноманітні теми, серед яких: контроль за державними видатками, е-картографування, журналістики даних, а також теми гендеру і навіть мистецтва. Лекції безкоштовні для відвідування – як офлайн, так і онлайн. Виступ спікера триває не більше 20 хвилин, а час, що лишається, вільний для обговорення. Слідкувати за лекціями можна на каналах [YouTube](#), [Vimeo](#), чи на підкасті [iTunes](#).

[Посилання на лекції](#)

Е-ІНСТРУМЕНТИ

Ісландці можуть завантажувати свої медичні дані

Ісландія стала першою країною в світі, яка дозволила своїм громадянам користуватися електронними копіями їхніх медичних даних. Користувач може отримати безпечний доступ до своїх даних через додаток [digi.me](#), який використовує унікальну технологію особистих даних. Користувач отримує доступ до такої інформації як: рецепти, захворювання, вакцинації, алергії та лікарські прийоми. Розробку додатку підтримала Ісландська Дирекція Здоров'я (аналог українського Міністерства охорони здоров'я), яка зараз працює над тим, щоб інтегрувати API баз дан лікарень із [digi.me](#).

[Детальніше про розробку \(англійською мовою\)](#)

Онлайн довідник підприємця

Ресурсний центр «Гурт» та організація [Всесвітньої Єврейської Допомоги](#) презентував матеріал Онлайн довідник підприємця. Варто додати, що довідник був суттєво доповнений новою інформацією. Довідник стане дуже корисним для всіх, хто планує свій бізнес, але не знає, з чого розпочати. Початківець знайде інформацію про діяльність ФОП, ТОВ, кооперативів, систему оподаткування та інші актуальні для підприємців теми. Для того, щоб скористатися ним, слід обрати категорію, яка зацікавила, натиснути на неї, після чого відкриється список запитань з кваліфікованими відповідями. Також на сторінці доступні зразки необхідних підприємцю документів, які можна завантажити. Довідник працює також у форматі [безкоштовного додатку](#).

[Матеріал за посиланням](#) (українською мовою)

Додаток від Microsoft, що описує світ для людей зі слабким зором

Компанія [Microsoft](#) презентувала додаток Seeing AI, який за допомогою технологій розповідає людям з вадами зору про навколишній світ. На офіційній сторінці додатку йдеться про три основні його задачі: 1) Перетворити візуальний світ у аудіальний досвід; 2) Розпізнавати друзів та вирази їх облич; 3) Швидко читати листи. Seeing AI може визначати вік та емоційний стан людини, впізнає тих, кого вже бачив, розрізняє продукти та вироби, може сканувати документи та розпізнає номінали американської валюти. Крім того, додаток сам підказує користувачеві, як рухати камерою, щоб зображення стало чіткішим.

Насправді, в світі вже існують додатки із подібним функціоналом, проте, за словами розробника додатку, Сакиб Шайха, які він озвучив в інтерв'ю [The Verge](#), головною перевагою Seeing AI є швидкість нейронних мереж: «Наша задача полягала на тому, щоб додаток максимально швидко розрізняв обличчя. Тепер він робить це за кілька мілісекунд. Це питання швидкості і можливості витиснути зі свого додатку максимум користі».

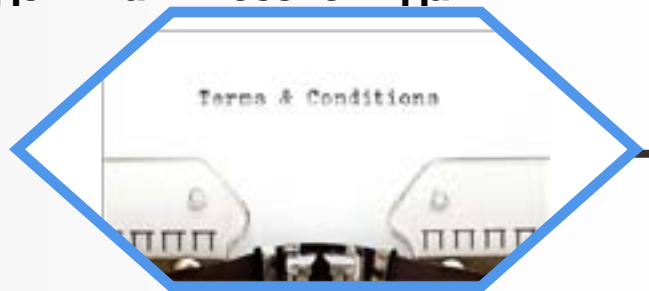
[Додаток доступний для завантаження на IOS \(англійською мовою\)](#)

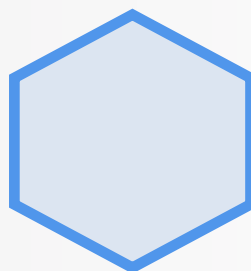
КРАЩІ ПРАКТИКИ

Експеримент, який привернув увагу до питання безпеки даних

Журналістський портал [MediaSapiens](#) розповів читачам про курйозний випадок, за яким, насправді, ховається важлива проблема безпеки даних і приватності в інтернеті. Полягав він на тому, що 22 тисячі користувачів публічного Wi-Fi у Британії, погодились відпрацювати по 1000 годин громадських робіт за користування безкоштовним інтернетом. Принаймні, вони юридично це затвердили, адже, не вчитавшись у деталі, погодились із Умовами використання Wi-Fi, які прописав провайдер Purple. Як пояснили в [Purple](#), провайдер таким чином хотів привернути увагу до браку поінформованості користувачів щодо того, на які умови вони погоджуються, підключаючись до безкоштовних Wi-Fi-мереж. І хоча Purple не буде змушувати людей відпрацювати тисячі годин громадських робіт, користувачам варто бути обережними, автоматично погоджуючись із Умовами використання, бо їхні дані можуть використовуватись нечесними провайдерами для відслідковування поведінки в інтернеті та маркетингових цілей. Минулий рік показав, що перебування в інтернеті потребує додаткової уваги до кібербезпеки та освіти користувачів щодо цих питань. Хакерська атака віруса Petya.A (детальніше про неї – у червневому дайджесті) значно пошкодила документацію понад 80 українських компаній; інформація ж про «черв'яка» на приватних комп'ютерах досі не озвучена. Тому редакція дайджесту Лабораторії Електронної Демократії радить читачам бути уважними та навчитися захищати свої дані у [курсі з кібербезпеки від Миколи Костиняна](#).

[Детальніше про експерименти з особистою інформацією в мережі](#)

АНОНСИ ПОДІЙ

Подача статей до **Government Information Quarterly**

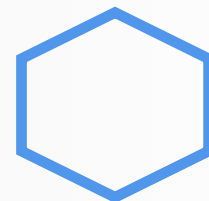
Міжнародний журнал менеджменту інформаційних технологій, політик та практик [«Government Information Quarterly»](#) оголошує прийом статей до нового випуску. Подача статей до 30 листопада 2017 року. Кожна стаття пройде два раунди peer review (сліпого рецензування), і, у випадку успішного проходження, буде надрукована у листопаді 2018 року у спеціальному випуску журналу. Темою випуску є «Інтернет речей та штучний інтелект для розумних урядів» ([IoT and AI for Smart Government](#)).

Програма обміну у США для розробників е-інструментів

До 29 липня відкрита подача заявок від розробників цифрових інструментів у медіа, підприємстві, соціальному секторі для участі у програмі обміну [Digital Communication Network](#). Програма відбудеться у США, робочий візит триватиме 18 днів з 1 по 18 жовтня 2017 року. Організатори, серед яких [Державний Департамент](#) і [World Learning](#), планують відібрати 16 учасників з країн Східної Європи. Кандидати повинні мати комунікаційні навички, високий рівень знання англійської, мати журналістський чи підприємницький досвід. Найкращі учасники будуть запрошені до участі у Форумі,

Корисні посилання

[Ресурсний центр ГУРТ](#)

[Велика ідея](#)

[Громадський простір](#)

[Відкрита Facebook-група «E-Democracy in Ukraine»](#)

[Відкрита Facebook-група «Електронна демократія в Україні»](#)

У НАСТУПНОМУ ВИПУСКУ

**Фінал OPEN DATA
CHALLENGE;**

**Дослідження
інтероперабельності NIFO**

Контакти для зворотнього зв'язку:

info@pard.org.ua

Наша сторінка у ФБ

Наш канал на Youtube

Дайджест розроблено ГО «Подільська агенція регіонального розвитку» та ГО «Комунікація змін» у рамках проекту «Лабораторія електроної демократії» за підтримки Швейцарсько-української програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» та фонду Чарльза Стюарта Мотта.

PARD
Podolian Agency for
Regional Development

**Комунікація
Змін**